

ISPITNA PITANJA s odgovorima ZA ZAVRSNI ISPIT (EKONOMIJA)

- Ova pitanja pokrivaju gradivo koje ce biti na završnom ispitu.
- Ispit ce trajati 60 minuta.
- Na ispit se nece nalaziti sva ova pitanja, vec izbor od 25 pitanja.
- Svako pitanje nosit ce 1 bod.
- Na ispit se nece moci koristiti nikakva pomagala niti materijali osim olovke.
- Ovdje ponudeni odgovori (kod pitanja s ponudnim odgovorima) nece se nuzno pojaviti istim redoslijedom na ispit.
- Ako ce biti vise grupa, pitanja ce biti prikazana razlicitim redoslijedom.

Kod rjesavanja preporuca se rijesiti prvo sva pitanja za koja ste sigurni da znate odgovor, a preostalo vrijeme potrositi na ona pitanja za koja niste sigurni u odgovor.

NAPOMENA: Na pitanj'a s ponudnim odgovorima zaokruzite slovo ispred odgovora kojeg smatrate tocnim (ili eventualno najtocijnim) odgovorom na pitanj'e.

1. Koja od ovih drzava nema vlasnickog udjela u "starom" (nekad drzavnom) telekomunikacijskom operatoru svoje zemlje?
 - a. Svedska
 - b. Francuska
 - c. Njemacka
 - d. **Hrvatska**
2. Koje su odlike trzista segmentiranih kao low-end, a koje onih segmentiranih kao high-end?
 - a. low-end: malo trziste; high-end: veliko trziste
 - b. low-end: trziste niske profitabilnosti; high end: trziste visoke profitabilnosti
 - c. low-end: trziste male likvidnosti, npr. nekretnine; high end: trziste velike likvidnosti, npr. trziste dionica
 - d. **low-end: trziste jeftine robe nize kvalitete; high-end: trziste skupe robe vise kvalitete**
3. Tehnoloske specifikacije GSM sustava nastale su:
 - a. **koordinacijom i standardizacijom u okviru tijela financiranih od Europske unije uz sudjelovanje operatora i proizvodaca**
 - b. dekretom EK temeljem prethodne studije o isplativosti
 - c. temeljem zajednickih patenata nekoliko vecih europskih operatora
4. Bilanca kompanije prikazuje:
 - a. **racunovodstvenu sliku kompanije na odredeni datum**
 - b. finacijsko-racunovodstveni ucinak kompanije u nekom vremenskom razdoblju
 - c. popis imovine kompanije
 - d. popis obveza kompanije

5. Racun dobiti i gubitka kompanije prikazuje:
- trenutnu racunovodstvenu sliku kompanije
 - financijsko-racunovodstveni ucinak kompanije u nekom vremenskom razdoblju**
 - trenutni iznos novca na racunima kompanije ili trenutni iznos dugova
 - popis obveza kompanije
6. Na racun dobiti i gubitka Uprava kompanije:
- ne moze utjecati, jer on direktno slijedi iz racunovodstvenog standarda primijenjenog na bilancu
 - moze donekle utjecati, jer racunovodstveni standardi dopustaju izvjesnu fleksibilnost u nacinu knjizenju prihoda i rashoda**
7. Sto je to nacionalni roaming?
- Usluga koristenja mobilne mreze u Hrvatskoj sa SIM karticom inozemnog operatora
 - Usluga koristenja mobilne mreze u inozemstvu sa SIM karticom operatora iz Hrvatske
 - Usluga koristenja jedne mobilne mreze u Hrvatskoj sa SIM karticom drugog operatora iz Hrvatske**
 - nista od navedenoga
8. Smiju li drzave clanice Europske unije biti znacajni suvlasnici (preko 10%) najveceg telekom operatora u zemlji?
- da**
 - ne
9. Sto najbolje opisuje pojam eksternalija u poslovanju kompanije?
- inozemni prihodi kompanije
 - sudjelovanje kompanija u vlasnistvu drugih kompanija
 - rashodi koji su nastali kao nus-pojava djelovanja kompanije, no snosi ih netko drugi, npr. drzava, lokalna zajednica, druge pravne i fizicke osobe**
 - nista od navedenoga
10. Sto je amortizacija?
- racunovodstvena stavka koja govori koliko se racunovodstveno umanjuje vrijednost neke imovine u nekom periodu**
 - efekt koji se postize racunovodstvenim koristenjem obveznih rezervi u svrhu sprjecavanja nesolventnosti poduzeca
 - racunovodstvena vrijednost nabavljene imovine u prethodnoj godini
 - ulaganje u vrijednosne papire radi smanjenja rizika
11. Koja od sljedecih djelatnosti nije prirodni monopol:
- maloprodajne trgovine robe siroke potrosnje**
 - mreza distribucije elektricne energije
 - vodoopskrbna mreza
 - operator fiksne telekomunikacijske mreze
 - zeljeznica
12. Financijski pokazatelj EBIT jest:
- neoporeziv prihod tvrtke od kamata
 - prihod umanjeno za iznos poreza i kamata**
 - neto dobit ili gubitak
 - neto dobit ili gubitak uvecan za porez na dobit i placenu kamatu

13. Ako je stopa godišnjeg poreza na dobit 20%, EBIT tvrtke jedne godine iznosi 70 000 kn, a tvrtka je platila te godine kamata u iznosu od 80 000 kn, koliko iznosi porez na dobit?

- a. **0 kn / * (EBIT-kamata)*p=-10k*0.2=-2k; nema dobiti, nema ni poreza.**
- b. - 2 000 kn
- c. 14 000 kn
- d. 30 000 kn
- e. ne može se odrediti

14. Opisite financijski pokazatelj EBITDA!

Earning before interests and taxes, depreciation and amortization – mjera uspješnosti poslovanja u nekom periodu neovisna o lokaciji i načinu financiranja te bez rashoda dugotrajne imovine

15. Opisite financijski pokazatelj ARPU!

Average Revenue Per User – specifična mjera uspješnosti u komunikacijskim kompanijama koja je omjer ukupnih prihoda od korisnika i broja korisnika

16. Objasnite pojam CAPEX i opisite koji troškovi se ubrajaju u njega!

Capital Expenses – potrošnja za nabavu imovine koja se ne može otpisati u istoj godini. Dugoročna imovina: postrojenja, zgrade, oprema...)

17. Objasnite pojam OPEX i opisite koji troškovi se ubrajaju u njega!

Operational Expenses – operativna ulaganja; potrošnja na sve što nije CAPEX. Potrošni materijal, najamnine, plaće, tekući troškovi, operativni leasing...)

18. Najam osobnih automobila se prilikom izracuna pripisuje:

- a. CAPEX-u
- b. **OPEX-u**

19. Razlika između troškova koji pripadaju CAPEX-u ili OPEX-u je:

- a. troškovi CAPEX-a ubrajaju se u OPEX
- b. troškovi OPEX-a ubrajaju se u CAPEX
- c. nabava opreme koja spada u CAPEX amortizira se iste godine, a nabava iz OPEX-a ne
- d. **nabava opreme koja spada u OPEX amortizira se iste godine, a nabava iz CAPEX-a ne**

20. Koja od navedenih vrsta imovine se ne amortizira (amortizira sa stopom 0%):

- a. stambene zgrade
- b. osobni automobili
- c. **zemljišta**
- d. dugotrajna imovina
- e. nista od navedenoga

21. Da li se CAPEX i OPEX racunaju:

- a. iz trenutne racunovodstveno-financijske situacije kompanije
- b. **iz racunovodstveno-financijske situacije kompanije unutar određenog vremenskog perioda**
- c. nista od navedenog

22. Kod obveznika poreza na dodatnu vrijednost (PDV) stavke s plaćenih i izdanih racuna knjize se u bilanci:

- a. **s PDV-om**
- b. bez PDV-a, PDV se uopće ne knjizi u bilancu
- c. bez PDV-a, PDV se u bilancu knjizi odvojeno
- d. nista od navedenoga

23. Koje organizacijske strukture kompanija su najrasprostranjenije (navesti barem dvije)?

Funkcionalna – Uprava -> sektori, grupiranje po funkcijama: proizvodnja, financije, marketing...
Divizionarna – svaka divizija posebni profitni centar; podjela po grupama proizvoda ili regionalnim centrima
Projektna - horizontalna struktura
Matrična – klasična vertikalna organizacija + rad djelatnika na projektima

24. Koje su prednosti i nedostaci matricne organizacijske strukture?

- povećanje kompleksnosti zapovjednog lanca
- veći omjer menadžera i radnika – konflikti povjerenja
+ smanjuje vertikalnost strukture -> povećava se tok informacija, brže rješavanje zadaća
+ omogućuje specijalizaciju; odabir pojedinca ovisno o potrebi projekta

25. Koje četiri sile utječu na poslovanje kompanije (po Porterovom modelu) uz samu konkurenciju na postojećem tržištu?

kupci, dobavljači, novi takmaci i zamjenski proizvodi

26. Odaberite jednu od četiri sile po Porterovom modelu i dajte primjer kako se kompanija može suprotstavljati toj sili!

kupci: monopol, vezanje ugovorima, izgradnja robne marke, strateška partnerstva
dobavljači: poslovanje s više dobavljača, zahtijevanje ekskluzivnosti
novi takmaci: visoke ulazne barijere, skupe inicijalne investicije
zamjenski proizvodi: sprječavanje razvoja i korištenja zamjenskih proizvoda

27. Koja su 4 glavna elementa marketing mix-a? Opisite svaki u barem jednoj rečenici.

product (dizajniranje pravog produkta), price (određivanje pravih cijena i popusta), promotion (promidžbene aktivnosti) i place (distribucijski kanali)

28. Navedite dva primjera kratkotrajne imovine.

zalihe, potraživanja, novac

29. Navedite dva primjera dugotrajne imovine.

nematerijalna (softwareske licence, patenti) i materijalna (nekretnine, vozila, računala)

30. Navedite dva primjera koja se knjize pod kapital i rezerve.

temeljni kapital, zadržana dobit, zakonske i statutarne rezerve

31. Navedite koje vrste obveza razlikujemo kod knjiženja i kratko ih opisite.

dugoročne (obveze po kreditima na preko 1 godine) i kratkoročne (obveze po kreditima na manje od 1 godine i obveze prema dobavljačima)

32. Može li se dogoditi da je kompanija na početku godine imala 100.000 kn na racunu, u toj godini prikaze dobit od 200.000 kn, a da 31.12. te godine na racunu ima samo 1.000 kn?

- a. **da**
- b. ne

33. Eksternalije su:

- a. troškovi nabave robe iz inozemstva
- b. iznos prodane robe i usluga izvezenih izvan matične države sjedišta tvrtke
- c. vanjski utjecaji na strategiju kompanije
- d. **troškovi nastali poslovnim aktivnostima kompanije, koje kompanija legalnim i/ili ilegalnim sredstvima izbjegava podmiriti i prebacuje na cijelo društvo**

34. Većina novca u opticaju je:

- a. **kreditni novac, nastao u bankama i bez fizičkog oblika**
- b. papirnat i kovani novac izdan od centralne banke
- c. elektronički novac izdan od centralne banke

35. Kreditni novac:

- a. izdaje centralna banka
- b. nestaje u poslovnim bankama kada klijent uzme (otvori) kredit i plati robu (npr. stan)
- c. **nastaje i nestaje u poslovnim bankama davanjem kredita odnosno zatvaranjem kredita**